

สัณโลกพยัญชนะสนธิ

สัณโลกพยัญชนะสนธิ มี ๒ อย่าง คือ ซ้อนพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกัน และซ้อนพยัญชนะที่มีรูปไม่เหมือนกัน

พยัญชนะวรรค

ก ข ค ฅ ง

จ ฉ ช ฌ ญ

ฎ ฏ ฐ ฒ ณ

ต ถ ฑ ฒ ษ

ป ฝ พ ภ ม

ลักษณะการซ้อนพยัญชนะ

พยัญชนะที่ ๑ ซ้อนหน้าพยัญชนะที่ ๑ และที่ ๒ ในวรรคของตนได้

กก กข

พยัญชนะที่ ๓ ซ้อนหน้าพยัญชนะที่ ๓ และที่ ๔ ในวรรคของตนได้

คค คฅ

พยัญชนะที่ ๕ สุกวรรค ซ้อนหน้าพยัญชนะในวรรคของตนได้ทั้ง ๕ ตัว ยกเสียแต่ตัว ง ซึ่งเป็นตัวสะกดอย่างเดียว, ไม่มีสำเนียงในภาษาบาลี ซ้อนหน้าตัวเองไม่ได้

ซ้อนพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกัน คือ

พยัญชนะที่ ๑ ซ้อนหน้าพยัญชนะที่ ๑ ในวรรคของตน

พยัญชนะที่ ๓ ซ้อนหน้าพยัญชนะที่ ๓ ในวรรคของตน

พยัญชนะที่ ๕ ซ้อนหน้าพยัญชนะที่ ๕ ในวรรคของตน

ก วรรค พยัญชนะที่ ๑ ซ้อนที่ ๑ เช่น ป-กโม เป็น ปกกโม

พยัญชนะที่ ๓ ซ้อนที่ ๓ เช่น อุ-คต เป็น อุคคต

- จ วรรค พยัณชนะที่ ๑ ชั้นที่ ๑ เช่น ทุ-จริตฺ เป็น ทุจจริตฺ
 พยัณชนะที่ ๓ ชั้นที่ ๓ เช่น ป-โชโต เป็น ปชโชโต
 พยัณชนะที่ ๕ ชั้นที่ ๕ เช่น วิ-ญ เป็น วิญญ
- ฎ วรรค พยัณชนะที่ ๑ ชั้นที่ ๑ เช่น ว-ฎติ เป็น วฎฎติ
 พยัณชนะที่ ๓ ชั้นที่ ๓ เช่น ฉ-เท เป็น ฉทุเทติ
 พยัณชนะที่ ๕ ชั้นที่ ๕ เช่น ป-ณ เป็น ปณณ
- ต วรรค พยัณชนะที่ ๑ ชั้นที่ ๑ เช่น อุ-ตโม เป็น อุตตโม
 พยัณชนะที่ ๓ ชั้นที่ ๓ เช่น นิ-ทโร เป็น นิทุทโร
 พยัณชนะที่ ๕ ชั้นที่ ๕ เช่น อุ-นโต เป็น อุณนโต
- ป วรรค พยัณชนะที่ ๑ ชั้นที่ ๑ เช่น อ-ปมาโท เป็น อปฺปมาโท
 พยัณชนะที่ ๓ ชั้นที่ ๓ เช่น สุ-พโต เป็น สุพฺพโต
 พยัณชนะที่ ๕ ชั้นที่ ๕ เช่น ต-มโย เป็น ตมฺมโย

พยัณชนะอวรรค

- ย เช่น นี-ยติ เป็น นียยติ
 ล เช่น ปลุล-----
 ส เช่น นิ-สโย เป็น นิสฺสโย

แบบฝึกหัดท้ายบท

๑. อธิปฺปโมทติ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๒. ตปฺปภโว เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๓. วิคฺคโห เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๔. วิญญาณํ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๕. ปกฺกโกสติ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?